

Sygn. akt III AUa 1513/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 grudnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Maria Pietkun (spr.)
Sędziowie:	SSA Irena Różańska-Dorosz SSA Ireneusz Lejczak
Protokolant:	Katarzyna Sypień

po rozpoznaniu w dniu 10 grudnia 2013 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku E. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji E. K.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Opolu

z dnia 11 czerwca 2013 r. sygn. akt V U 933/13

o d d a l a apelację.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 11 czerwca 2013 r. Sąd Okręgowy w Opolu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie E. K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O. z dnia 26 lutego 2013 r., odmawiającej wnioskodawcy prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Rozstrzygnięcie to Sąd Okręgowy oparł o ustalenia faktyczne i rozważania prawne, które Sąd Apelacyjny przyjmuje jako własne.

Z wyrokiem tym nie zgodził się E. K., wywodząc apelację, w której nie precyzując zarzutów podniósł, że formalne kwestie związane z jego zatrudnieniem w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w B. w okresie od 26 maja 1976 r. do 27 marca 1978 r. nie odpowiadały rzeczywistym jego obowiązkom, w tym nie stwierdzały, że przez cały ten okres był kierowcą samochodu ciężarowego S.o ładowności 3,5 tony.

Wskazując na powyższe apelujący wniósł o ponowne rozpoznanie jego sprawy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie.

Nie było sporu między stronami co do faktu, że wnioskodawca ukończył 60 rok życia oraz, że na dzień 1 stycznia 1999 r. legitymuje się ponad 25-letnim stażem pracy.

Przepis art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j.: Dz. U. z 2009 r., nr 153, poz. 1227 ze zm.) pozwala mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. nabyć, po osiągnięciu wieku przewidzianego, m. in. w art. 32, prawo do emerytury, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (1 stycznia 1999 r.) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym 65 lat oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, tj. 25 lat.

Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (ust. 2 omawianego art. 184 ustawy). Obecnie od 1 stycznia 2013 r., po nowelizacji ustawy emerytalno-rentowej, warunek rozwiązania stosunku pracy nie jest już konieczny, jeśli chodzi o nabycie prawa do emerytury na podstawie przepisu art. 184.

Wiek emerytalny pracowników wykonujących pracę w warunkach szczególnych określa wydane na podstawie art. 32 ust. 4 ustawy emerytalnej rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w/s wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 4 ze zm.). Przepis § 4 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Z wyżej przedstawionej regulacji prawnej wynika, że warunkiem nabycia prawa do emerytury jest spełnienie przesłanki stażu ubezpieczeniowego przed dniem 1 stycznia 1999 r., tj. dniem wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Ubezpieczeni, którzy w chwili wejścia w życie ustawy emerytalno-rentowej posiadali wymagany okres ubezpieczenia (także w warunkach szczególnych), mogą nabyć prawo do emerytury po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego dla mężczyzn 60 lat (art. 32 ustawy). Wiek emerytalny mogą jednak osiągnąć po 1 stycznia 1999 r.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Organ rentowy uznał za udowodnione jako zatrudnienie w warunkach szczególnych łącznie 13 lat, 8 miesięcy i 19 dni pracy wnioskodawcy. Spór natomiast dotyczył dwóch okresów zatrudnienia wnioskodawcy, tj. od 19 kwietnia 1974 r. do 8 marca 1975 r. w (...) Zakładach (...) oraz od 26 maja 1976 r. do 27 marca 1978 r. w RSP w B..

W tym miejscu należy wskazać, że rodzaje prac wykonywanych w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze określa ww. rozporządzenie w § 4 – 15 oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia. Prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, wskazane są w wykazie A, dziale VIII poz. 2 załącznika do w/w rozporządzenia z 7 lutego 1983 r., jako zatrudnienie w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy uznał jako pracę wykonywaną w warunkach szczególnych zatrudnienie wnioskodawcy w (...) Zakładach (...) na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 5 ton, przy czym okres ten, wynoszący niecały rok, był niewystarczający dla przyznania wnioskodawcy spornego prawa. Sąd Apelacyjny nie podziela w pełni oceny Sądu Okręgowego dokonanej w tym zakresie. Zauważyć bowiem należy, że warunkiem uznania danego okresu za pracę w warunkach szczególnych jest stwierdzenie, że praca taka była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. W aktach osobowych E. K., pochodzących z ww. okresu, znajduje się natomiast umowa o powierzeniu mienia, w której wskazano, że za dodatkowe czynności w postaci konwojowania, załadunku i wyładunku wnioskodawca otrzyma określoną tam stawkę dzienną wynagrodzenia, przy czym będzie ona niższa, gdy czas wykonania tych czynności nie przekroczy 4 godzin dziennie. W ocenie Sądu Apelacyjnego taki zapis sugeruje, że określone w tej umowie dodatkowe obowiązki nie miały charakteru incydentalnego i nierozzerwalnie związanego z obowiązkami kierowcy, lecz wykonywana przez wnioskodawcę praca miała charakter mieszany. To zaś uniemożliwia przyjęcie, że praca w warunkach szczególnych wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Jeśli chodzi o zatrudnienie w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w B., to Sąd Apelacyjny w całości podziela stanowisko Sądu I instancji o braku podstaw do uznania spornego okresu jako pracy wykonywanej w warunkach szczególnych. Z dokumentów zgromadzonych w aktach osobowych, w tym przede wszystkim z angażu wnioskodawcy wynika, że co prawda w tym czasie zatrudniony był jako pracownik najemny, ale posiadał stawkę wynagrodzenia jako kierowca samochodu marki (...) z wyodrębnionym dodatkiem za remont tego pojazdu. Dodatkowo sam wnioskodawca, w marcu 1979 r., będąc już członkiem spółdzielni, w piśmie skierowanym do zarządu RSP wspomina o zróżnicowaniu stawek wynagrodzenia. Te okoliczności natomiast, jak to słusznie przyjął Sąd I instancji świadczą o braku możliwości uznania, że stale i w pełnym wymiarze czasu pracy był kierowcą samochodu ciężarowego (...) o masie całkowitej powyżej 3,5 tony. Wobec zachowania się dowodów na piśmie, z których jasno wynika przebieg zatrudnienia E. K., nie jest możliwe skuteczne podważenie ich wiarygodności tylko i wyłącznie zeznaniami świadków, tym bardziej, że są one niezwykle lakoniczne i ogólnikowe, a w niektórych kwestiach stwierdzają okoliczności całkowicie przeciwne niż to wynika z treści dokumentów zgromadzonych w aktach osobowych wnioskodawcy.

W związku z tym, że wyrok Sądu I instancji odpowiada prawu Sąd Apelacyjny, uznając apelację wnioskodawcy za bezzasadną, oddalił ją na podstawie art. 385 k.p.c.

R.S.